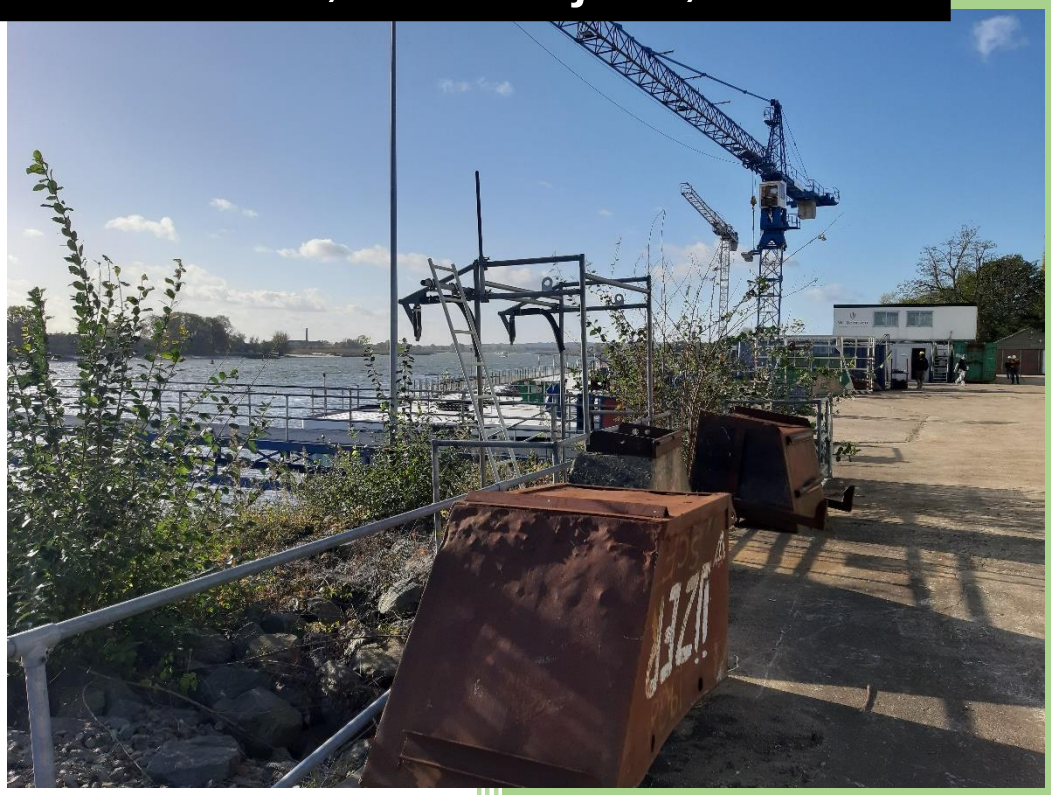
Natuurtoets en voortoets voor de locatie Scheepswerf Vahali, Waaldijk 3, Gendt

Fopma NatuurAdvies
Oog voor natuur en milieu

2023-599

Versie 2.0

12-6-2023

Natuurtoets en voortoets voor de locatie Scheepswerf Vahali, Waaldijk 3, Gendt

Colofon
© 2023

Tekst, samenstelling: Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Wijze van citeren: Fopma NatuurAdvies, 2023. Natuurtoets en voortoets voor de locatie Scheepswerf Vahali, Waaldijk 3, Gendt; *Fopma NatuurAdvies,* Rapport 2023-599, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 4

1.1 ACHTERGROND 4
1.2 AANLEIDING 6
1.2.1 Soortbescherming 6
1.2.2 Gebiedsbescherming 6
1.3 PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING 6

2 SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING 7

2.1 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN 7
2.2 BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN 7
2.3 BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN 7
2.4 ZORGPLICHT 7
2.5 PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING GELDERLAND 7

3 LIGGING ONDERZOEKSGEBIED EN ONDERZOEKSOPZET 8

3.1 LIGGING ONDERZOEKSGEBIED 8
3.2 ONDERZOEKSMETHODE 8
3.2.1 Bronnenonderzoek 8
3.2.2 Veldbezoek 9

4 INVENTARISATIE NATUURWAARDEN 10

4.1 VOGELS 10
4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen 10
4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels) 13
4.2 VLEERMUIZEN 13
4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen 13
4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen) 13
4.2.3 Gegevens uit aanvullende veldbezoeken (vleermuizen) 14
4.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN 14
4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen 14
4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren) 15
4.4 AMFIBIEËN, VISSEN EN REPTIELEN 15
4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen 15
4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen) 15
4.5 DAGVLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN 16
4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen 16
4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (dagvlinders, libellen, juffers en insecten) 16
4.6 VAATPLANTEN 16
4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen 16
4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten) 16
4.7 OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN 17
4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen 17
4.7.2 Gegevens uit veldbezoek 17

5 BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN) 18

5.1 VOGELS 18
5.1.1 Effectenbeoordeling gebruiksfase 18
5.1.2 Effectenbeoordeling aanlegfase 18
5.2 VLEERMUIZEN 19
5.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN 19
5.4 REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSEN 19
5.5 VLINDERS, LIBELLEN EN JUFFERS 19
5.6 VAATPLANTEN 20
5.7 OVERIGE DIERSOORTEN 20

6 NATURA 2000 GEBIEDEN (GEBIEDSBESCHERMING) 21

6.1 INSTANDHOUDINGSDOELEN RIJNTAKKEN 21
6.2 MOGELIJKE EFFECTEN OP HABITATTYPEN 22
6.3 MOGELIJKE EFFECTEN OP HABITATRICHTLIJNSOORTEN 23
6.3.1 Aangewezen vissen en amfibieën 23
6.3.2 Bever en Meervleermuis 23
6.3.3 Meervleermuis 23
6.4 MOGELIJKE EFFECTEN OP VOGELRICHTLIJNSOORTEN 23
6.4.1 Broedvogels 23
6.4.2 Niet broedvogels 24

7 CONCLUSIES 25

7.1 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN) 25
7.2 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN) 25

8 BRONNEN 26

8.1 LITERATUUR 26
8.2 GERAADPLEEGDE WEBSITES 26

BIJLAGE 1 ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB 27

BIJLAGE 2 PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB 28

BIJLAGE 3 JAARROND BESCHERMDE VOGELS 29

BIJLAGE 4 SAMENVATTING NDFF (1-1-2017 TOT 1-11-2022) 31

BIJLAGE 5 POV GELDERLAND 32

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De opdrachtgever wil graag een kleine windmolen (zie figuur 3) met een ashoogte van ca. 15 meter om duurzame energie mee op te wekken voor hun eigen scheepswerf. De molen wordt geplaatst op de rand van het bouwblok bij de locatie langs de Waaldijk te Gendt (zie figuur 2). Op deze locatie kan men optimaal gebruik maken van de wind ter plaatse. Voor het plaatsen van een kleine windmolen wordt een Natuurtoets en een voortoets uitgevoerd (zie figuur 1).

In deze Natuurtoets wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitsel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de Natuurtoets.

De te toetsen activiteit betreft:

- Bouw van 1 kleine windmolen (zie figuur 2).

Er worden geen bomen gekapt of sloten gedempt voor de bouw en ze worden geplaatst op braak liggende grond.

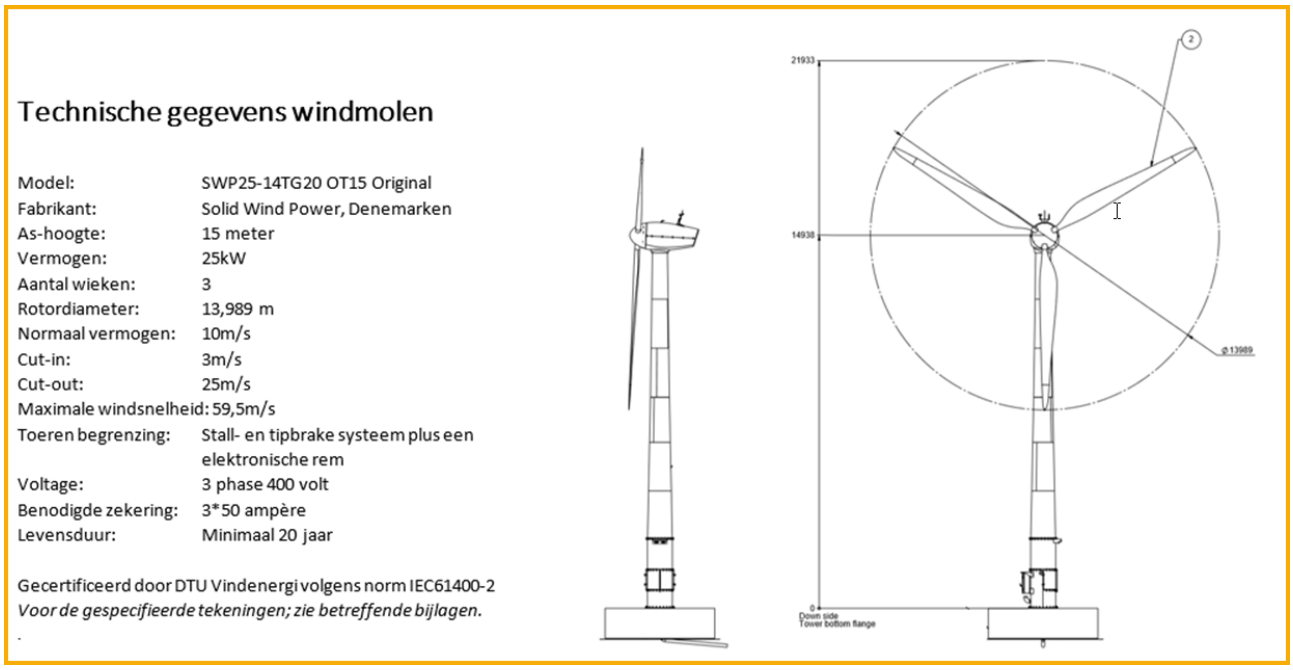
Figuur 1. Kaart met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDFF).

Figuur 2. Locatie van de kleine windmolen (rode ster)

Figuur 3. Foto’s omgeving standplaats van de windmolen.

Figuur 4. Specificaties kleine windmolen

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een Natuurtoets is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 Gebiedsbescherming

In deze Natuurtoets is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 6 en 7).

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De Natuurtoets geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)?

2. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Gelderland

Artikel 3.68 (vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud)

De vrijstelling gaat over algemeen voorkomende soorten die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Bij ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud, kan het zijn dat het ondanks het naleven van de zorgplicht onvermijdelijk is dat soorten worden verstoord, de verblijf- en rustplaatsen worden vernietigd en de eieren worden beschadigd of vernietigd. De zorgplicht genoemd in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming moet altijd in acht worden genomen. Daarbij moeten soms dieren gevangen worden om te voorkomen dat ze tijdens het uitvoeren van werkzaamheden worden gedood. Voor die situatie is ook ontheffing verleend voor het vangen. Na het vangen dienen de dieren zo snel mogelijk in de directe omgeving te worden losgelaten, zodat doden of verwonden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, waarvoor de vrijstelling geldt, wordt voorkomen.

Een aantal van deze soorten wordt ook door de Wet natuurbescherming (artikel 3.10, eerste lid) beschermd: de zogeheten ‘nationaal beschermde soorten’. Deze soorten zijn niet beschermd op grond van internationale verdragen zoals de Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn.

Daarom is op grond van artikel 3.10, tweede lid van de Wet natuurbescherming een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer of onderhoud mogelijk. Voor deze soorten handhaaft de provincie Gelderland de vrijstellingen. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Ook is het, juist bij deze soorten die zeer algemeen voorkomen, niet gewenst dat voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van bestendig beheer of onderhoud een ontheffing aangevraagd moet worden (Zie bijlage 5).

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze Natuurtoets is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van Fopma NatuurAdvies) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten. De Natuurtoets soorten is gemaakt conform de definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2021 (zie website www.netwerkgroenebureaus.nl).

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?
Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.
In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in de NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties
De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdiervereniging (Zoogdieren)

Partners
Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er hebben meerder veldbezoeken op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum:	2 november 2022
Tijdstip:	Ochtend
Weersbeeld:	Droog, licht bewolkt
Temperatuur:	15° Celsius

Datum:	8 mei 2023
Tijdstip:	Avond (half uur voor zonsondergang tot ca. 2 uur na zonsondergang)
Weersbeeld:	Droog, licht bewolkt
Temperatuur:	10° Celsius

Datum:	2 juni 2023
Tijdstip:	Avond (half uur voor zonsondergang tot ca. 2 uur na zonsondergang)
Weersbeeld:	Droog, licht bewolkt
Temperatuur:	15° Celsius

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Bij de laatste 2 veldbezoeken lag het accent op vleermuizen. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In het onderzoeksgebied (zie figuur 1) zijn 1.599 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 116 vogelsoorten. Hierbij zijn 9 soorten uit de “Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten”.

Tabel 1. Waargenomen soorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2017 tot 1-11-2022 in het NDFF. Vet en cursief zijn vogels met jaarrond beschermde nesten (zie bijlage 3).

Vogelsoorten		
Aalscholver	Heggenmus	Scholekster
Appelvink	Holenduif	Sijs
Bergeend	Houtduif	Smient
Blauwe reiger	Houtsnip	Soepgans
Boerenzwaluw	***Huismus***	***Sperwer***
Bonte vliegenvanger	Huiszwaluw	Spotvogel
Boomklever	IJsvogel	Spreeuw
Boomkruiper	Kauw	Sprinkhaanzanger
Boompieper	Kleine karekiet	Staartmees
Boomvalk	Kleine mantelmeeuw	***Steenuil***
Bosrietzanger	Kleine plevier	Stormmeeuw
Braamsluiper	Kleine zwaan	Tapuit
Brandgans	Kneu	Tjiftjaf
Brilduiker	Knobbelzwaan	Toendrarietgans
Buizerd	Koekoek	Torenvalk
Ekster	Kokmeeuw	Tuinfluiter
Fazant	Kolgans	Turkse tortel
Fitis	Koolmees	Vink
Gaai	Koperwiek	Visarend
Geelpootmeeuw	Kraanvogel	Visdief
Gekraagde roodstaart	Krakeend	Vuurgoudhaan
Gierzwaluw	Kramsvogel	***Wespendief***
Glanskop	Lepelaar	Wielewaal
Goudhaan	Matkop	Wilde eend
Goudvink	Meerkoet	Winterkoning
Grasmus	Merel	Wintertaling
Graspieper	Nachtegaal	Witgat
Grauwe gans	Nijlgans	Witte kwikstaart
Grauwe klauwier	Oeverloper	Wulp
Grauwe vliegenvanger	Oeverzwaluw	Zanglijster
Groene specht	***Ooievaar***	Zeearend
Groenling	Pimpelmees	Zilvermeeuw
Grote bonte specht	Pontische meeuw	Zomertortel
Grote Canadese gans	Putter	Zwarte kraai
Grote lijster	Raaf	Zwarte mees
Grote mantelmeeuw	Reuzenstern	Zwarte ooievaar
Grote zaagbek	Rietgors	Zwarte roodstaart
Grote zilverreiger	Roodborst	Zwartkop
Havik	Roodborsttapuit	*116 soorten*

De data in de NDFF is redelijk volledig voor deze soortgroep.

Tabel 2. Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Jaren = alleen met broedindicatie)

Soort	Wrn	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Boomvalk	6	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Buizerd	37	2017, 2018, 2020, 2021, 2022	Elf waarnemingen met broedindicatie. Betreft een broedlocatie langs de afgesloten arm van de Waal (Waaldijk) en een broedgeval in de Millingerwaard.
Gierzwaluw	5	2017	Twee waarnemingen met broedindicatie (roepende vogels) in Hulhuizen.
Havik	8	2020	Twee waarnemingen met broedindicatie, baltsende vogels in de Millingerwaard.
Huismus	11	2017	Drie waarnemingen met broedindicatie (roepende vogels) in Hulhuizen.
Ooievaar	28	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Sperwer	9	2018	Waarneming met broedindicatie, vastgesteld territorium in de Millingerwaard..
Steenuil	5	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Wespendief	2	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.

Voor de effecten van de bouwfase wordt met name gekeken naar de mogelijke effecten op jaarrond beschermde soorten en nesten. Voor de effecten in de gebruiksfase wordt vooral gekeken naar de soorten binnen een straal van 200 meter rondom de molen.

Data vogels in directe nabijheid de windmolen

Figuur 5. Gebied in de mogelijke directe invloedssfeer van de windmolen. De groene stippen zijn alle data van alle vogelsoorten met broedindicatie die in het NDFF zit.

Tabel 3. Waarnemingen van vogels in de directe nabijheid van de planlocatie in de periode 1-1-2017 tot 1-11-2022 en tijdens het veldbezoek. De waarnemingen verwijzen naar de stippen in figuur 5) (Bron: NDFF en veldbezoek)

Soort	#	Datum	Gedrag	Bron
Appelvink	1	15-10-2017	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Bergeend	1	11-3-2019	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Boerenzwaluw	1	25-8-2021	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Bosrietzanger	1	1-1-2020	vastgesteld territorium	Monitoring van Broedvogels (NEM)
Braamsluiper	1	1-1-2021	vastgesteld territorium	Monitoring van Broedvogels (NEM)
Buizerd	1	1-7-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Ekster	1	5-3-2021	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Gaai	1	1-7-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Gierzwaluw	2	21-5-2020	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Graspieper	1	1-1-2021	vastgesteld territorium	Monitoring van Broedvogels (NEM)
Groene specht	1	17-1-2020	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Huismus	1	14-10-2018	roepend	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Kauw	16	8-3-2019	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Kauw	1	1-7-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Kauw	4	2-11-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Kokmeeuw	600	31-7-2017	ter plaatse op sportveld	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Kokmeeuw	10	8-3-2019	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Oeverloper	1	7-7-2021	overvliegend	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Ooievaar	9	24-4-2021	Overvliegend over sportveld	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Pimpelmees	2	8-3-2019	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Scholekster	1	1-7-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Sijs	1	6-3-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Spreeuw	1	1-7-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Stormmeeuw	25	31-7-2017	ter plaatse op sportveld	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Vuurgoudhaan	1	15-10-2017	baltsend/zingend	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Winterkoning	1	6-3-2022	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl
Witte kwikstaart	2	8-3-2019	ter plaatse	Losse waarnemingen van Waarneming.nl

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten
Tijdens het veldbezoek zaten er met name een aantal Kauwen en een Witte kwikstaart op de werf. Op het water en tussen de kribben vlogen enkele Kok- en Stormmeeuwen.

Tijdens het tweede aanvullende vleermuizenonderzoek (2 juni 2023) zijn er binnendijks roepende Steenuilen vastgesteld bij 't Hof en de Molenstraat.

Het terrein waarop de molen komt is verhard en er zijn geen bomen of gebouwen in de directe nabijheid. De aanwezigheid van broedende vogels en jaarrond beschermde soorten op het gedeelte waar de windmolen komt is met zekerheid uitgesloten.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Kleine dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Bosvleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Bechstein's vleermuis
- Baardvleermuis
- Brandt's vleermuis

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 4. Data NDFF in de periode 1-1-2017 tot 1-11-2022.

Soort	Wet natuurbescherming
Franjestaart	Wnb § 3.2
Gewone dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Gewone grootoorvleermuis	Wnb § 3.2

Tabel 5. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Franjestaart	4	3	2019, 2020, 2022	Betreft winterverblijf in Ooibos Millingerwaard.
Gewone dwergvleermuis	7	1	2017, 2018, 2021	Tijdens vleermuistrajecttelling, individuen op de Doornenburgsestraat en Molenstraat (Gendt) en 1 losse waarneming in de Millingerwaard. Allen op > 300 meter van de planlocatie.
Gewone grootoorvleermuis	6	6	2018, 2019, 2020, 2022	Betreft winterverblijf in Ooibos Millingerwaard.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Verblijfplaatsen
Op het perceel waar de molen komt staan geen bomen of gebouwen. Vernietiging van verblijfplaatsen is uitgesloten.

Foerageergebied / vliegroutes
De mogelijke betekenis van het onderzoeksgebied als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied. Er wordt gebouwd op de rand van de werf, direct grenzend aan de Waal. Naast twee hoge kranen en een zendmast zijn er geen bomen of andere hoge elementen die vleermuizen aantrekken of die ze

gebruiken als bakens. Er worden ook geen bestaande, voor vleermuizen interessante structuren, aangetast. De molen komt niet in de lijn van bestaande beplanting te staan.

4.2.3 Gegevens uit aanvullende veldbezoeken (vleermuizen)

Tabel 6. Waarnemingen vleermuizen tijdens de 2 aanvullende veldbezoeken

Soort	8 mei 2023	6 juni 2023	Opmerking
Gewone dwergvleermuis	2-5	2-4	Allen binnendijks
Franjestaart	-	1-2	Hoek Waaldijk / Mpnnikhofsestraat
Rosse vleermuis	2	1	Overvliegend (vrij hoog)

Alle waarnemingen betreffen dieren die langs de dijk vliegen.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied (zie figuur 1) waargenomen soorten.

Tabel 7. Data NDFF in de periode 1-1-2017 tot 1-11-2022.

Soort	Wet natuurbescherming
Bever	Wnb § 3.2
Bruine rat	Onbeschermd
Das	Wnb § 3.3
Dwergmuis	Wnb § 3.3[1]
Egel	Wnb § 3.3[1]
Galloway	Onbeschermd
Gewone/Tweekleurige bosspitsmuis	Wnb § 3.3[1]
Haas	Wnb § 3.3[1]
Huiskat	Onbeschermd
Mol	Onbeschermd
Ree	Wnb § 3.3[1]
Steenmarter	Wnb § 3.3
Vos	Wnb § 3.3[1]
Wezel	Wnb § 3.3
Wild zwijn	Wnb § 3.3

Tabel 8. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Bever	5	1	2017, 2019, 2020	Vier waarnemingen in oude arm van de Waal bij Gendt op > 500 meter ten WZW van de planlocatie en één in de Millingerwaard aan de overzijde van de Waal.
Das	11	1	2021	Betreft 10 waarnemingen in de Millingerwaard aan de overzijde van de Waal en één in de uiterwaarden Gendt op > 500 meter ten ZW van de planlocatie.
Steenmarter	7	1	2021	Betreft 7 waarnemingen in de Millingerwaard overzijde Waal op > 400 meter ten ZO van de planlocatie.

[1] Vrijgestelde soort op grond van de Omgevingsverordening Gelderland

Wezel	2	1	2017, 2021	Betreft 2 waarnemingen in de Millingerwaard overzijde Waal op > 500 meter ten ZO van de planlocatie.
Wild zwijn	1	1	2021	Langs de Waaldijk op > 300 meter ten ZW van de planlocatie.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied enkele grondgebonden zoogdieren waargenomen, zijnde een drietal Hazen. Het terrein is verhard en is wel 'niet geschikt' voor kleine zoogdieren, zoals de Haas, Ree, Mol, Huisspitsmuis, Egel, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc. Langs de oever van de Waal is geen geschikt habitat voor Bever en/of Otter.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 9. Data NDFF in de periode 1-1-2017 tot 1-11-2022.

Soort	Wet natuurbescherming
Alpenwatersalamander	Wnb § 3.3
Bastaardkikker	Wnb § 3.3[2]
Gewone pad	Wnb § 3.3[2]
Groene kikker (Onb.)	Wnb § 3.3[2]
Rugstreeppad	Wnb § 3.2
Europese aal	Onbeschermd
Europese meerval	Onbeschermd
Serpeling	Onbeschermd

Tabel 10. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Rugstreeppad	11	2	2017, 2018, 2020, 2022	In Millingerwaard (oevers overzijde Waal) op ruim 400 meter van de planlocatie.
Alpenwatersalamander	1	1	2019	In Millingerwaard (overzijde Waal) op ruim 500 meter ten ZO van de planlocatie.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied op de plek waar de windmolen komt. Er is op de geheel verharde werf ook geen geschikt habitat aanwezig.

[2] Vrijgestelde soort op grond van de Omgevingsverordening Gelderland

4.5 Dagvlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 11. Data NDFF in de periode 1-1-2017 tot 1-11-2022.

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Atalanta	Onbeschermd	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Bloedrode heidelibel	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Bruine glazenmaker	Onbeschermd
Bruin blauwtje	Onbeschermd	Bruine winterjuffer	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Bruinrode heidelibel	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd	Gewone oeverlibel	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Grote keizerlibel	Onbeschermd
Distelvlinder	Onbeschermd	Kleine roodoogjuffer	Onbeschermd
Eikenpage	Onbeschermd	Paardenbijter	Onbeschermd
Gehakkelde aurelia	Onbeschermd	Plasrombout	Onbeschermd
Groot dikkopje	Onbeschermd	Vroege glazenmaker	Onbeschermd
Groot koolwitje	Onbeschermd	Vuurlibel	Onbeschermd
Grote vos	Wnb § 3.3		
Hooibeestje	Onbeschermd		
Icarusblauwtje	Onbeschermd		
Klein geaderd witje	Onbeschermd		
Klein koolwitje	Onbeschermd		
Kleine vos	Onbeschermd		
Kleine vuurvlinder	Onbeschermd		
Koevinkje	Onbeschermd		
Koninginnenpage	Onbeschermd		
Landkaartje	Onbeschermd		
Oranje luzernevlinder	Onbeschermd		
Oranjetipje	Onbeschermd		
Zwartsprietdikkopje	Onbeschermd		

Tabel 11. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Grote vos	1	1	2021	In Millingerwaard (overzijde Waal) op ruim 400 meter ten ZZO van de planlocatie.

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (dagvlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn geen beschermde soorten dagvlinders, libellen, juffers en insecten aangetroffen in het plangebied op de plek waar de windmolen komt. Er is op het perceel is ook geen geschikt habitat aanwezig.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
Er zijn 2.753 waarnemingen van 365 onbeschermde soorten geregistreerd. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Het terrein is geheel verhard. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen beschermde soorten.

Tabel 13. Data NDFF in de periode 1-1-2017 tot 1-11-2022.

Soort	Wet natuurbescherming
Teunisbloempijlstaart	Wnb § 3.2

Tabel 14. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Teunisbloempijlstaart	4	3	2019, 2020, 2021	In Millingerwaard (overzijde Waal) op ruim 400 meter ten OZO van de planlocatie.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het terrein is hiervoor ook niet geschikt.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

5.1.1 Effectenbeoordeling gebruiksfase

Broedvogels

Kleine zangvogels/ bosvogels:
Het gaat in alle gevallen om enkele broedparen per jaar in het in figuur 5 aangegeven gebied. Soorten als de Kleine karekiet, Roodborst, Huismus, Holenduif, Kauw en Witte kwikstaart zitten met name in en rond de loodsen op de werf en langs de oever van de Waal. In de omgeving broeden verder nog soorten als de Houtduif, Zwarte kraai en Ekster. Van deze soorten is de kans op aanvaringen met kleine windmolens klein (Sweco, 2019).

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Roofvogels / uilen:
Er zijn geen waarnemingen in de directe omgeving van de windmolen. De kans op aanvaringen met windmolens is bij roofvogels en uilen groter. Volgens Sweco is de Kerkuil één van de meest gevoelige soorten voor kleine windmolens. Deze soort is niet aangetroffen op het bedrijf en ook in de directe omgeving zijn geen waarnemingen. Met name de hogere molens vergen slachtoffers. In de betreffende situatie gaat het om een molen met een tiphoogte van circa 22 meter en een rotor-straal van ca 7 meter op een verharde werf en tussen twee kranen in die nog hoger zijn. De kans op een aanvaring met een windmolen is derhalve zeer gering.

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Watervogels:
De kans op aanvaringen met windmolens is bij watervogels groter. Ook hiervoor geldt dat met name de hogere molens meer slachtoffers vergen. In de betreffende situatie gaat het om een molen met een tiphoogte van circa 22 meter en een rotor-straal van ca. 7 meter achter een bestaande schuur. Voor watervogels is er geen geschikt broedbiotoop aanwezig rond de planlocatie. Effecten op watervogels worden dan ook niet verwacht.

Beoordeling: er is een geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Reigers / Ooievaars:
Er zijn geen bekende broedlocaties in de directe omgeving van de geplande windmolen. Reigers foerageren wel regelmatig aan de overzijde van Waal en langs de afgesloten rivierarm. Voor de beoordeling geldt dezelfde redenatie als voor roofvogels.

Beoordeling: er is een geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Niet broedvogels

Grote concentraties van steltlopers en watervogels kunnen leiden tot een verhoogd risico op aanvaring met windmolens. Er zijn geen aanwijzingen van grote groepen watervogels of steltlopers in de nabijheid van de molen. Vanwege de hoge kranen wordt de werf al vaak vermeden.

Beoordeling: er is een geringe incidentele kans op een slachtoffer.

5.1.2 Effectenbeoordeling aanlegfase

Op de bouwlocatie zijn geen effecten te verwachten op broedende vogels. De molen wordt geplaatst op de rand van het perceel op verharde ondergrond. Op de werf zelf is continu bedrijvigheid. De bouw van de molen op het perceel zal weinig tot geen invloed hebben op de vogels in de omgeving. Er zijn geen kwetsbare soorten te verwachten waarvan de staat van instandhouding in het geding is.

Om verstoring van broedvogels met 100% te kunnen uitsluiten moet men de werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen.

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn[3] 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten.

Op deze wijze zijn effecten op vogels in de aanlegfase met zekerheid uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen
De molen komt te staan op een ruime afstand van de grote loods op de werf, welke niet geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen.

Vliegroutes
De molen wordt geplaatst op het verhard terrein zonder voor vleermuizen interessante structuren (bomen en struiken).

Voorzorgbeginsel
De verwachting is dat vleermuizen vooral aan de overzijde van de Waal, waar een natuurlijke oever is, met meer prooidieren. Om effecten op vleermuizen met zekerheid te kunnen uitsluiten is het vanuit het voorzorgbeginsel in november 2022 aanbevolen om In het voorjaar een aanvullend vleermuisonderzoek uit te voeren. Om deze reden is er in mei 2023 en juni 2023 met een batdetector onderzoek verricht rond de planlocatie.

Beoordeling: er is een geringe incidentele kans op een slachtoffer.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling
Effecten op grondgebonden zoogdieren worden op basis van de data uit de NDFF en op basis van het veldbezoek niet verwacht.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling
Reptielen
Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling
Amfibieën
Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling
Vissen
Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen en juffers

Effectenbeoordeling
Dagvlinders
Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

---

3 Broedseizoen**:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

Effectenbeoordeling
Libellen en juffers
Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling
In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling
In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

6 Natura 2000 gebieden (gebiedsbescherming)

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals blijkt uit onderstaande figuur blijkt, ligt het plangebied net buiten het Natura 2000 gebied “Rijntakken”.

Figuur 6. Ligging van de planlocatie (rode ster) ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken. (Bron: NDFF).

Vanwege de geringe afstand tot Natura 2000-gebied zijn effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen niet zonder meer uit te sluiten. In dit hoofdstuk (voortoets) worden de effecten onderzocht.

6.1 Instandhoudingsdoelen Rijntakken

Voor een aantal soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd in het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Habitattypen

1. H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden
2. H3270 - Slikkige rivieroevers
3. H6120 - Stroomdalgraslanden
4. H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst
5. H91F0 - Droge hardhoutooibossen
6. H6430A - Ruigten en zomen - subtype moerasspirea
7. H6430B - Ruigten en zomen - subtype wilgenroosje
8. H6430C - Ruigten en zomen - subtype droge bosranden
9. H91E0C - Vochtige alluviale bossen – subtype beekbegeleidende bossen
10. H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden - subtype glanshaver
11. H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden - subtype grote vossenstaart
12. H91E0A - Vochtige alluviale bossen - subtype zachthoutooibossen
13. H91E0B - Vochtige alluviale bossen – subtype essen-iepenbossen
14. H3260B - Beken en rivieren met waterplanten - subtype grote fonteinkruiden

Habitatrichtlijnsoorten

1. H1095 - Zeeprik
2. H1099 - Rivierprik
3. H1106 - Zalm
4. H1134 - Bittervoorn
5. H1145 - Grote modderkruiper
6. H1149 - Kleine modderkruiper
7. H1163 - Rivierdonderpad
8. H1166 - Kamsalamander
9. H1318 - Meervleermuis
10. H1337 - Bever
11. H1102 - Elft

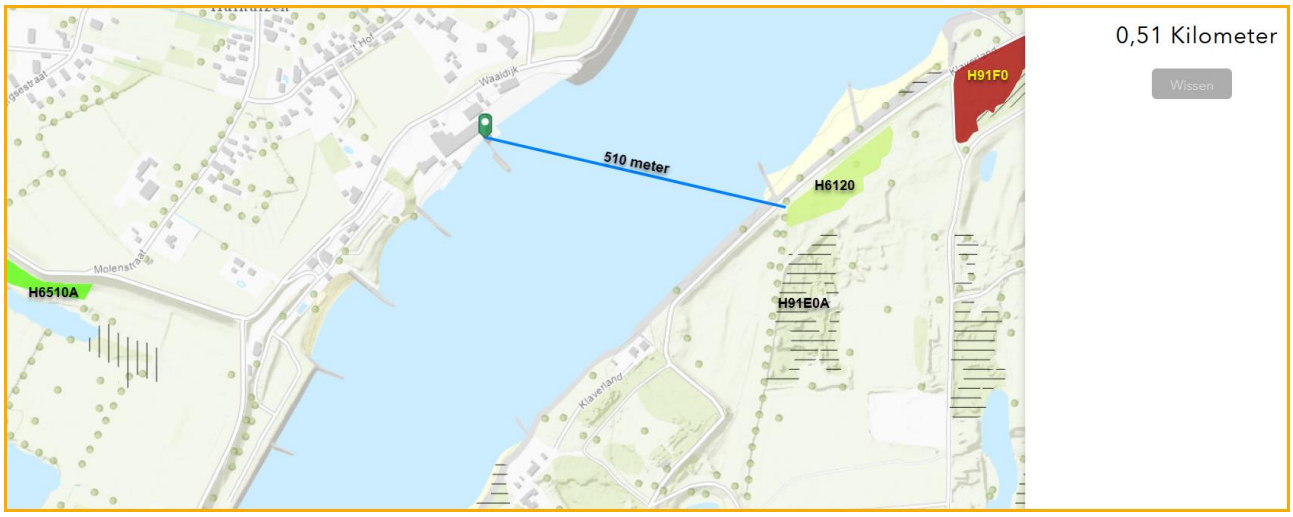
Broedvogels

1. A004 - Dodaars
2. A017 - Aalscholver
3. A021 - Roerdomp
4. A022 - Woudaap
5. A119 - Porseleinhoen
6. A122 - Kwartelkoning
7. A153 - Watersnip
8. A197 - Zwarte stern
9. A229 – IJsvogel
10. A249 - Oeverzwaluw
11. A272 - Blauwborst
12. A298 - Grote karekiet

Niet-broedvogels

1. A005 - Fuut
2. A017 - Aalscholver
3. A037 - Kleine zwaan
4. A038 - Wilde zwaan
5. A702 - Toendrarietgans
6. A702 - Toendrarietgans
7. A041 - Kolgans
8. A041 - Kolgans
9. A043 - Grauwe gans
10. A043 - Grauwe gans
11. A045 - Brandgans
12. A045 - Brandgans
13. A048 - Bergeend
14. A050 - Smient
15. A051 - Krakeend
16. A052 - Wintertaling
17. A053 - Wilde eend
18. A054 - Pijlstaart
19. A056 - Slobeend
20. A059 - Tafeleend
21. A061 - Kuifeend
22. A068 - Nonnetje
23. A125 - Meerkoet
24. A130 - Scholekster
25. A140 - Goudplevier
26. A142 - Kievit
27. A151 - Kemphaan
28. A156 - Grutto
29. A160 - Wulp
30. A162 - Tureluur

6.2 Mogelijke effecten op habitattypen

Figuur 7. Habitattypekaart omgeving planlocatie (groene pointer)

De activiteit vindt plaats buiten het Natura 2000-gebied en op een afstand van > 500 meter van kwetsbare habitattypen. Effecten op habitattypen zijn dan ook uitgesloten.

6.3 Mogelijke effecten op Habitatrichtlijnsoorten

De molen wordt geplaats op een geheel verharde en verhoogde oever, zonder een natuurlijke overgang (zie figuur 2 en 3).

6.3.1 Aangewezen vissen en amfibieën

Deze soorten zijn gebonden aan water in de uiterwaarden en in de rivier. Her vinden geen ingrepen plaats. De bouw van de molen heeft geen effect op deze soorten.

6.3.2 Bever en Meervleermuis

De Bever is waargenomen op verschillende plekken langs de Waal. Het plaatsen van een windmolen op de scheepswerf heeft geen effect op het leefgebied van de Bever. Effecten op Bevers zijn uitgesloten.

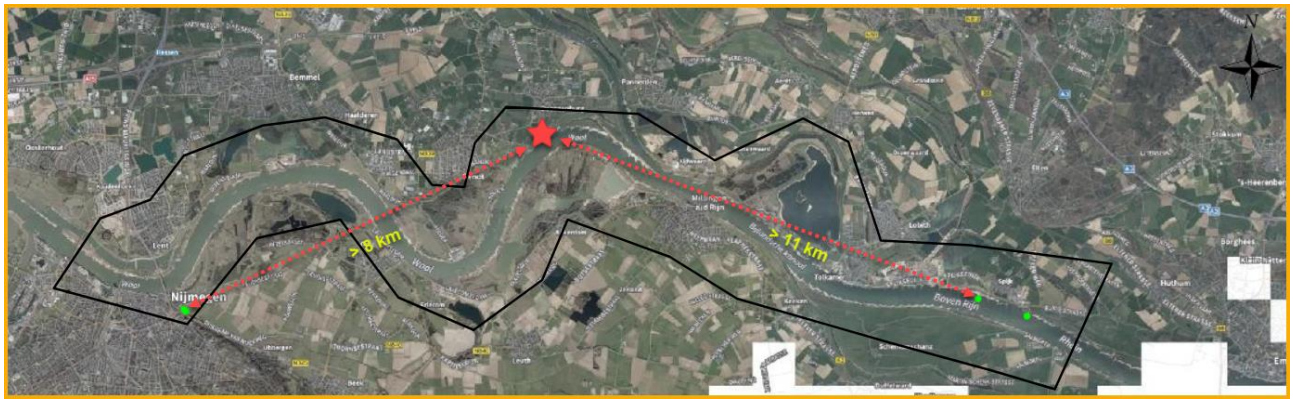
6.3.3 Meervleermuis

Zie voor vleermuizen ook paragraaf 4.2 en 5.2. De aanbeveling uit paragraaf 5.2 geldt ook voor de Meervleermuis. Tijdens het aanvullende onderzoek is de soort niet aangetroffen.

In het Natura 2000 beheerplan voor de Rijntakken staat: “Meervleermuizen foerageren veelal boven open water (rivierlopen en grotere plassen). De beschikbaarheid hiervan zal toenemen doordat in het kader van Ruimte voor de Rivier en Kaderrichtlijn water nieuw open water en gevarieerde oevers zullen ontstaan.” Ter plaatse van de molen is er sprake van een verharde oever, zonder natuurlijke elementen.

Er zijn in de afgelopen 5 jaar 5 waarnemingen van Meervleermuizen in de Rijntakken. Drie waarnemingen met batloggers in Nijmegen (2021) en 2 losse waarnemingen bij Tolkamer. In de omgeving van de windmolen zijn geen waarnemingen van foeragerende dieren boven de Waal. De soort zal naar verwachting wel bij de rivier foerageren. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van Meervleermuizen.

Effecten kunnen worden uitgesloten.

Figuur 8. Waarnemingen Meervleermuis in de periode 1-1-2017 t/m 15-11-2022 (Bron: NDFF).

6.4 Mogelijke effecten op Vogelrichtlijnsoorten

De molen wordt gebouwd op de scheepswerf tussen twee hoge kranen langs de Waal. Het omliggende terrein bestaat uit verharding en water.

6.4.1 Broedvogels

Van de aangewezen broedvogelsoorten zijn er geen broedlocaties bekend in de directe omgeving van de geplande molen in de afgelopen 5 jaar (Bron: NDFF). Zie ook paragraaf 4.1.

Effect: Significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen zijn op voorhand uitgesloten.

6.4.2 Niet broedvogels

De uiterwaarde is voor een aantal aangewezen soorten van belang als foerageergebied en trekroute. Hierbij kan met name gedacht worden aan de watervogels en steltlopers. De plaatsing van de molen in een flauwe bocht van de rivier op een onnatuurlijke verharde oever en tussen twee hoge kranen zorgt ervoor dat de effecten op trekkende vogels zeer klein zijn. Zie ook beoordeling in paragraaf 5.1.

Effect: *S*ignificant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen zijn op voorhand uitgesloten.

7 Conclusies

7.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de aanbevelingen uit onderstaande tabel en hoofdstuk 5 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er geen noodzaak om een ontheffing aan te vragen.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Lingewaard) te laten bevestigen. Het is eventueel ook raadzaam om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de provincie.

Tabel 15. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb-ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee,mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Aanbeveling. Onderzoek vliegroutes Waal.	Waarschijnlijk niet.	Zie verder paragraaf 5.2 (zie aanbeveling voor vervolgonderzoek vliegroutes Waal)
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.7

7.2 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk voor de overige effecten.

8 Bronnen

8.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Sweco, 2019. Evaluatie beleid kleine windturbines, Provincie Groningen, Projectnummer 365795,Referentienummer SWNL0242800.

8.2 Geraadpleegde websites

- www.sovonatlas.nl [verspreidingsgegevens vogels]
- www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl [natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
- www.natuurloket.nl [waarnemingen van flora en fauna]
- www.overheid.nl [actuele wetteksten]
- www.uilen.org [vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
- www.waarneming.nl [waarnemingen van flora en fauna]
- www.zoogdieratlas.nl [waarnemingen zoogdieren]
- www.ndff.nl

NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

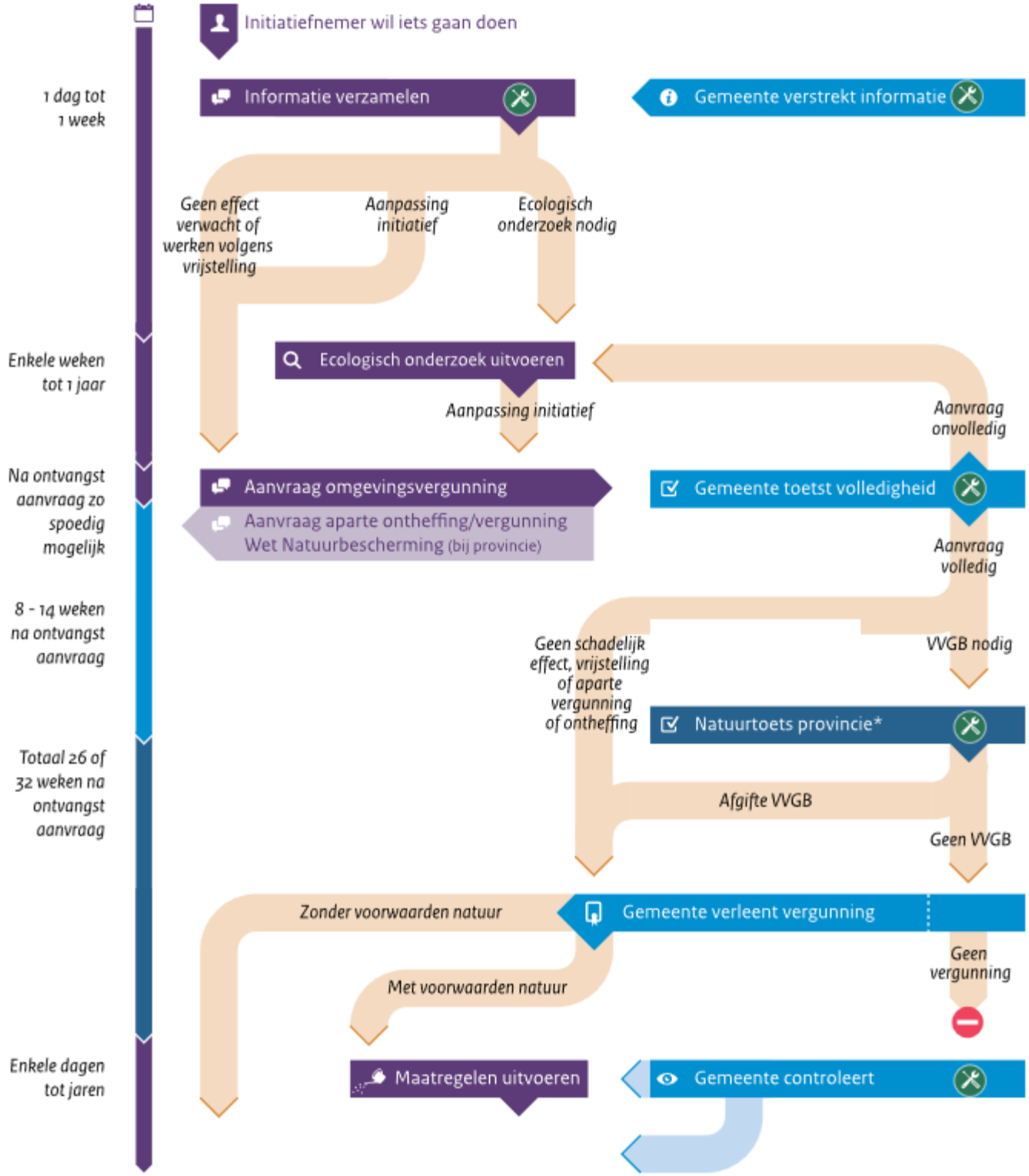
§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
   c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
   a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
   b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
   c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
   d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
   e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
   f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
   g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:
http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenvalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Grauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF (1-1-2017 tot 1-11-2022)

Wnb - Vogelrichtlijn		
Appelvink	Groenling	Putter
Boerenzwaluw	Grote bonte specht	Rietgors
Bonte vliegenvanger	Grote lijster	Roodborst
Boomklever	Grote zilverreiger	Roodborsttapuit
Boomkruiper	***Havik***	***Sperwer***
Boompieper	Heggenmus	Spotvogel
Bosrietzanger	Holenduif	Spreeuw
Braamsluiper	Houtduif	Sprinkhaanzanger
Buizerd	***Huismus***	Staartmees
Ekster	Huiszwaluw	Tjiftjaf
Fazant	Kauw	Torenvalk
Fitis	Kleine karekiet	Tuinfluiter
Gaai	Kleine plevier	Turkse tortel
Gekraagde roodstaart	Kneu	Vink
Gierzwaluw	Koekoek	Vuurgoudhaan
Glanskop	Koolmees	Wielewaal
Grasmus	Krakeend	Winterkoning
Graspieper	Matkop	Zanglijster
Grauwe gans	Merel	Zomertortel
Grauwe klauwier	Nachtegaal	Zwarte kraai
Grauwe vliegenvanger	*Ooievaar*	Zwarte roodstaart
Groene specht	Pimpelmees	Zwartkop
Wnb - Habitatrichtlijn		
Bever	Gewone dwergvleermuis	Rugstreeppad
Franjestaart	Gewone grootoorvleermuis	Teunisbloempijlstaart
Wnb - andere soorten		
Alpenwatersalamander	Gewone pad	Steenmarter
Bastaardkikker	Groene kikker (Onb.)	Vos
Das	Grote vos	Wezel
Dwergmuis	Haas	Wild zwijn
Egel	Ree	

Alleen vogels met broedindicatie in deze tabel, overige vogels zie tabel 1.

BIJLAGE 5 POV Gelderland

Artikel 3.68 (vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud)
De vrijstelling gaat over algemeen voorkomende soorten die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Bij ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud, kan het zijn dat het ondanks het naleven van de zorgplicht onvermijdelijk is dat soorten worden verstoord, de verblijf- en rustplaatsen worden vernietigd en de eieren worden beschadigd of vernietigd. De zorgplicht genoemd in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming moet altijd in acht worden genomen. Daarbij moeten soms dieren gevangen worden om te voorkomen dat ze tijdens het uitvoeren van werkzaamheden worden gedood. Voor die situatie is ook ontheffing verleend voor het vangen. Na het vangen dienen de dieren zo snel mogelijk in de directe omgeving te worden losgelaten, zodat doden of verwonden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, waarvoor de vrijstelling geldt, wordt voorkomen.
Een aantal van deze soorten wordt ook door de Wet natuurbescherming (artikel 3.10, eerste lid) beschermd: de zogeheten 'nationaal beschermde soorten'. Deze soorten zijn niet beschermd op grond van internationale verdragen zoals de Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn. Daarom is op grond van artikel 3.10, tweede lid van de Wet natuurbescherming een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer of onderhoud mogelijk. Voor deze soorten handhaaft de provincie Gelderland de vrijstellingen. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Ook is het, juist bij deze soorten die zeer algemeen voorkomen, niet gewenst dat voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van bestendig beheer of onderhoud een ontheffing aangevraagd moet worden.

Bijlage 10

Vrijstelling vangen diersoorten

Toelichting
Op grond van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming wijzen Provinciale Staten in deze bijlage, behorend bij artikel 3.68 van de Omgevingsverordening, soorten aan die bij handelingen in de kaders, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g van de Wet natuurbescherming, met behulp van de aangegeven middelen opzettelijk mogen worden gevangen.

Gebied: binnen de gehele provincie.

Periode: gedurende het hele jaar.

Soort	Toegestane middelen vangen
Aardmuis	Vangkooi
Bosmuis	Vangkooi
Bruine kikker	Schepnet
Dwergmuis	Vangkooi
Dwergspitsmuis	Vangkooi
Egel	Vangkooi
Gewone bosspitsmuis	Vangkooi
Gewone pad	Schepnet
Haas	Vangkooi
Huisspitsmuis	Vangkooi
Kleine watersalamander	Schepnet
Konijn	Vangkooi
Meerkikker	Schepnet
Middelste groene kikker	Schepnet
Ondergrondse woelmuis	Vangkooi
Ree	Vangkooi
Rosse woelmuis	Vangkooi
Tweekleurige bosspitsmuis	Vangkooi
Veldmuis	Vangkooi
Vos	Vangkooi
Woelrat	Vangkooi